

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА**

Број 1403-409/6
Скопје, 09.06.2006 година

ДО

**ГРАДОНАЧАЛНИКОТ НА ЕДИНИЦАТА
НА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА ДЕЛОГОЖДА**

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Предмет на овој Конечен извештај е извршената ревизија на финансиските извештаи на Органот на единицата на локална самоуправа Делогожда за 2004 година, кои се прикажани на страните од 9 до 11.

2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај е извршена согласно член 55 од Законот за буџетите, член 2 став 1 и 2 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 8 од Законот за државна ревизија.

3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај, за финансиските извештаи на Органот на Општина Делогожда за годината која и претходи на годината која е предмет на оваа ревизија.

4. Финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, застапувано од:

- Менди Асани, градоначалник на општина Делогожда, од 01.01.2004 година до 31.12.2004 година.

5. Одговорност на ревизорите е да го издадат овој извештај, прикажан на страните 1 до 8, и да дадат мислење за финансиските извештаи од точка 1, засновано на извршената ревизија.

6. Ревизијата од точка 1 на овој извештај е планирана и извршена во периодот од 14.02.2006 до 24.02.2006 година, од страна на тим на Државниот завод за ревизија во состав:

- Лилјана Стојанова - Помошник ГДР, и овластен државен ревизор;
- Петре Гаврилов - Виш ревизор
- Билјана Сурлевска - Ревизор;

7. Цел на ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај е да овозможи ревизорот да изрази мислење:

ОРГАН НА ОПШТИНА ДЕЛОГОЖДА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат финансиската положба и резултатот на финансиските активности во согласност со применетата законска регулатива;
- дали е остварено законско и наменско користење на средствата кои претставуваат државни расходи;

8. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани на годишната сметка составена според важечките прописи во Република Македонија со извршени рекласификации поради добивање на појасна слика.

9. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховни ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија при вршењето на државната ревизија. Овие стандарди бараат ревизијата да се планира и подготви, со цел да се добие разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од значајни погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува испитувања на докази, проценување на користени сметководствени принципи, како и на важни проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, давање општа оценка за презентацијата на финансиските извештаи и давање оценка за конкретни финансиски трансакции. Веруваме дека извршената ревизија ни обезбедува разумна основа за изразеното мислење.

10. На ден 24.05.2006 година со писмо број 1404-409/5 примени се забелешки по Предходниот извештај на овластениот државен ревизор од одговорното лице на субјектот за периодот кој е предмет на ревизија. Истите се разгледани и е констатирано следното:

- забелешките на точките 10.1.;10.2. и 10.3.3.;10.3. кои се однесуваат на неправилности во делот на неправилна примена на акти, неправилна примена на сметководствени политики и начела и неправилности во искажување на приходите и расходите, не се прифаќаат од причина што е постапено спротивно на позитивните законски прописи.

11. Со ревизијата на финансиските извештаи за 2004 година, ревизорите на Државниот завод за ревизија го утврдија следното:

11.1. Неправилна примена на акти

11.1.1. Кај благајничкото работење постапувано е спротивно на Законот за платен промет и прописите за благајничко работење, а ревизијата ги утврди следните недостатоци и пропусти:

- Нема донесено одлука за благајнички максимум;
- Подигањето на паричните средства од сметката и исплатата од благајната ги вршел градоначалникот, а лице од Министерството за финансии кое требало да ги врши благајничките работи ги изготвувало само благајничките извештаи врз основа на приложената документација. Благајничките извештаи не се изготвуваат редовно при секоја промена на состојбата на паричните средства во благајната.
- На документот каса прими и каса исплати на местото – примил, се потпишувал градоначалникот, поради што ревизијата се сомнева дека парите од благајна ги примило лицето за кого што се наменети.
- Со ваков начин на работење, преку благајната се исплатени 1,455 илјади денари по сметкопотврди кои не се комплетни (немаат фискални сметки, спецификација на набавената стока, недостасува број, датум, нема доказ кој ја

примил стоката, нема за кого е услугата и слично), со кои ќе се потврдат исплатите од благајната.

- По договори за дело за: советнички услуги, зимско одржување на патиштата, одржување на уличното осветлување, изработка на проекти, надзор, ископ на канал, чистење и друго, преку благајната се извршени исплати во вкупен износ од 1,852 илјади денари, чија поединечна вредност е поголема од 100 евра, спротивно на чл.7-а од Законот за платен промет. На каса исплати на местото – примил се потпишувал градоначалникот, наместо лицето кое требало да ги прими парите по основ договор за дело.

Ваквиот начин на работење и непочитувањето на законските одредби доведува до нереално искажување на паричните средства во благајната и можни злоупотреби на истите.

Препорака:

Општина Делогожда согласно Законот за територијална организација на локалната самоуправа во Република Македонија (Сл.весник на РМ бр.55/04), е населено место на општина Струга, во тој контекст операционализацијата на препораките дадени во овој извештај е во надлежност на општина Струга. При изготвување акт за благајничко работење треба да се имаат во предвид и недостатоците кои се јавуваат кај благајничкото работење во оваа општина.

11.2. Неправилна примена на сметководствени политики и начела

11.2.1. Не е извршен попис на средствата, побарувањата и обврските со состојба на 31.12.2004 година, согласно одредбите на Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници и Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници како и не е извршено усогласување на состојбата на средствата и изворите искажани во сметководството со фактичката состојба. Неспроведувањето на пописот согласно законските одредби придонесува за неутврдување на реалната состојба на средствата и нивните извори и придонесува за нереални финансиски извештаи.

Препорака:

Да се врши попис на средствата, кое опфаќа и попис и на паричните средства, на побарувањата и обврските во согласност со законските прописи, со што ќе се обезбеди усогласување на фактичката состојба со сметководствената состојба.

11.2.2. Со увидот во сметководствената евиденција ревизијата утврди дека набавените материјали не се евидентираат на залиха, ниту се евидентираат промените (прием и издавање) на материјали. Документацијата за прием и издавање на материјалите не е воопшто оформена ниту има задолжено лице за ракување со материјалите.

Спротивно на сметководствените принципи и начела не се врши и евиденција на набавката и давањето во употреба на ситниот инвентар со соодветно зголемување и намалување на Фондот на залихи на материјали и ситен инвентар.

Ваквиот начин на работење е спротивен на Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници и придонесува да се нема увид во состојбата на залихите на материјали и ситен инвентар како и за потрошокот на истите.

Препорака:

Општината при утврдување на сметководствените принципи и начела треба да ги почитува и следните:

- За набавката на материјали да се воведат материјална евиденција, а при трошењето на истите да се изготвува соодветна документација требување, работен налог или извештај како би можело точно да се види каде истите биле потрошени.
- Согласно сметководствените принципи и начела утврдени со Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници да се врши евидентирање на набавениот ситен инвентар и неговото давање во употреба со соодветно

зголемување и намалување на Фондот на залихи на материјали и ситен инвентар,

11.3.Неправилности во искажување на приходите и расходите

11.3.1. Ставката - Нето основни плати и наемнини во делот на потставката Надоместоци во Билансот на приходи и расходи е преценета во износ од 29 илјади денари, за кој износ е потценет вишокот на приходи над расходи, поради:

- неосновано исплатените надоместоци на членовите на Советот во износ од 15 илјади денари, спротивно на Законот за локална самоуправа и
- неосновано исплатени надоместоци за храна за време на службени патувања на Градоначалникот на општина Делогожда, во износ од 14 илјади денари, спротивно од Општиот колективен договор за јавните служби, јавните претпријатија, државните органи, органите на локалната самоуправа и други правни лица кои вршат нестопанска дејност (Сл весник на РМ 39/94 и 73/2001).

Препорака:

При исплатата на надоместоците треба да се почитуваат одредбите од Законот за локална самоуправа и Општиот колективен договор за јавните служби, јавните претпријатија, државните органи, органите на локалната самоуправа и други правни лица кои вршат нестопанска дејност.

11.3.2. Поради погрешна сметковоствена евиденција ревизијата утврди нереално искажување на расходите во Билансот на приходи и расходи, спротивно на Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план на буџетските корисници, поради што ставката Физибилити студии, подготовка на проекти и дизајн е преценета за износ од 112 илјади денари, а се потценети:

- ставката Тековно одржување, поради евидентирање на расходи по договори за дело за зимско одржување со лицето Зулфи Али во износ од 57 илјади денари и
- ставката Договорни услуги, поради евидентирање на расходи за вршење стручен надзор од Конструктор, Струга во износ од 55 илјади денари.

Ваквиот начин на евидентирање создава нереална слика за остварените расходи по овие основи.

Препорака:

При евидентирањето на расходите правилно да се применува Правилникот за содржината на одделни сметки во сметковниот план за буџетските корисници и Правилникот за класификација на расходите.

11.3.3. Ревизијата се оградува од реалноста и објективноста на позицијата Стоки и услуги во Билансот на приходи и расходи поради евидентирани расходи во вкупен износ од 2,254 илјади денари, за кои финансиската документација е некомплетна, односно фактурите немаат испратници, нема приемници, на патните налози нема извештаи за патувањата, сметкопотврдите се без фискални сметки, нема прецизен опис на набавените материјали, не е наведен корисникот на услугите, непрецизно утврдени услуги по договори за дело, нема работен налог и потпис од надзор за извршено зимско одржување, нема каде се вградени материјалите, кој ги подигнал и за кои намени и слично (Прилог бр.1), спротивно на одредбите од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници и тоа:

- на ставка Затоплување за износ 288 илјади денари;
- на ставка Комуникација и транспорт, износ 57 илјади денари;
- на ставка Материјали за износ од 963 илјади денари;
- на ставка Тековно одржување за износ од 650 илјади денари;
- на ставка Договорни услуги за износ од 100 илјади денари и
- на ставка Други оперативни расходи за износ од 196 илјади денари.

Немањето на соодветни интерни акти и контролни постапки, како и кадровската

неекипираност, доведува до можно неоправдано зголемување на расходите, непоткрепени со исправна и комплетна документација, а исплатите засновани на таква документација создаваат сомнеж за реалноста на направените расходи .

Препорака:

Надлежната служба во општината да ги почитува одредбите од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници и да воспостави внатрешни контролни постапки за уредно ликвидирање на документацијата пред исплатата на истата.

11.3.4. Ревизијата се оградува од реалноста и објективноста на позицијата Купување на капитални средства поради евидентирање на расходи на ставка Основно и специјално одржување за износ од 973 илјади денари со нецелосна поткрепувачка финансиска документација како основ за книжење и признавање - договори за дело без да се има доказ за извршената работа (Прилог бр.2), спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници и тоа:

- за зимско одржување по договор за дело со Зулфи Ала во износ од 99 илјади денари, за кое нема работен налог и потпис од надзор;
- за изработка на проекти по договори за дело со Ефтим Карајовановски кои не се доставени на увид, во износ од 730 илјади денари;
- за реставрација на водоводна мрежа во с. Корошишта извршена по договор за дело со Муртеза Пошка во износ од 66 илјади денари за кои нема ситуации и градежна книга,
- за улично осветлување по договор за дело со Љатиф Жаку во износ од 19 илјади денари за кој нема работен налог и потпис од одговорно лице дека работата е извршена, и
- за изработка на канал во с. Корошишта по договор за дело со Муртеза Пошка, во износ од 59 илјади денари.

Немањето на соодветни интерни акти и контролни постапки, доведува до можно неоправдано зголемување на расходите, непоткрепени со веродостојни, вистинити и уредни сметководствени документи, а исплатите засновани на таква документација создаваат сомнеж за реалноста на направените расходи .

Препорака:

Надлежната служба во општината да ги почитува одредбите од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници поточно член 12 од законот и евиденцијата на финансиските трансакции да се темели на веродостојни, вистинити и уредни сметководствени документи.

11.4. Неправилности во искажување на позициите во Билансот на состојбата

11.4.1. Позицијата Нематеријални средства во делот на ставката Други нематеријални права во Билансот на состојбата е потценета за износ од 730 илјади денари за извршените капитални вложувања (изработка на проекти) на општина Делогожда, а не евидентирани во сметководствената евиденција што е спротивно на Правилникот за сметковниот план на буџетите и буџетските корисници и Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за буџетските корисници.

За истиот износ се потценети Изворите на капитални средства во делот на ставката Државен јавен капитал. Немањето на евиденција за нематеријалните вложувања, е резултат на една подолго применувана пракса. Нереалното искажување на нематеријалните средства придонесува за нереално искажување на постојаните средства и нивните извори.

Препорака:

Општина Струга да преземе мерки и активности за евидентирање на проектите кои припаѓаат на досегашната општина Делогожда, односно да се воведат пракса за

целосно разграничување и евидентирање на капиталните расходи на соодветните конта за материјални и нематеријални средства и Државниот- јавен капитал.

11.4.2. Позицијата Материјални средства кај ставката Градежни објекти во Билансот на состојбата е потценета за износ од 125 илјади денари за неевидентирани вложувања спротивно на Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници, и тоа за извршена реставрација на водоводна мрежа и изработка на канал во с. Корошишта.

За истиот износ е потценета позицијата Извори на капитални средства ставката Државен јавен капитал. Непочитувањето на законските прописи придонесува за нереално искажување на материјалните средства со тоа и за нереално искажување на постојаните средства и нивните извори.

Препорака:

Надлежната служба на Општина Струга кон која се припојува општина Делогожда, согласно документацијата со која располага Општината да изврши евидентирање на капиталните вложувања.

11.4.3. Пресметана е амортизација на материјалните средства во износ од 278 илјади денари спротивно на одредбите од Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници, за која ревизијата не доби уверување за применетите стапки за пресметка на амортизацијата за 2004 година ниту за кои средства се однесува, а поради не извршениот попис и непостоењето на книга на основни средства ревизијата не беше во можност да ја утврди вредноста на амортизацијата. Поради тоа искажаната вредност на материјалните средства на 31.12.2004 година не ја претставува реалната состојба на истите.

Препорака:

Во врска со пресметувањето на амортизацијата во целост да се применуваат одредбите од Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници и Годишните стапки за отпис на долгорочните средства за буџетите и буџетските корисници.

11.4.4. За искажаната состојба на позицијата Материјални средства и Извори на капитални средства во Билансот на состојба ревизијата се оградува од реалноста на истата од причина што не постои уредна аналитичка евиденција и картици за основните средства согласно одредбите од член 8 став 2 од Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници и член 7 став 5 од Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници. Нема имотни листи за целиот имот со кој располага општината, односно не е евидентиран имотот согласно Решението на Владата на РМ бр. 23-257/97 од 08.02.2000 година за пренесување право на сопственост на недвижен имот од Република Македонија на општина Делогожда, како и не е извршен попис на средствата и изворите на средства.

Препорака:

Општина Струга да ги преземе следните активности за надминување на актуелната состојба:

- Да се обезбедат имотни листи од Државниот завод за геодетски работи, за имотот на досегашната општина Делогожда, согласно Решението на Владата на РМ бр. 23-257/97 од 08.02.2000 година година за пренесување на правото на сопственост по делбен биланс помеѓу Република Македонија и новоформираните општини;
- За овој имот да се спроведе и соодветно сметководствено евидентирање во деловните книги. За утврдување на вредноста да се формира стручна комисија;
- Потребно е да се изврши обележување (инвентарисување) на основните средства со кои располага Општина Делогожда;

- Да се обезбеди аналитичка евиденција на секое основно средство и да се отворат картици на основни средства со сите потребни елементи.

11.4.5. Позицијата Парични средства во Билансот на состојбата е преценета за износ од 641 илјади денари и за истиот износ е преценета позицијата Пасивни временски разграничувања, за невратените средства од сметката на Органот на сметката на Буџетот на општина Делогожда, што е спротивно на член 36 од Законот за буџетите. Наследењето на измените на законските прописи придонесува до нереални финансиски извештаи.

Препорака:

Ревизијата не дава препорака по овој наод од причина што со воведувањето на трезорското работење кај единиците на локалната самоуправа овој проблем ќе се надмине.

11.4.6. Позицијата Краткорочни обврски спрема добавувачи е потценета во износ од 3,150 илјади денари поради неевидентирани обврски на ден 31.12.2004, поради востановена пракса фактурите да се евидентираат во сметководството кога се плаќаат, и тоа:

- Завршна ситуација од АД Илинден, Струга за изведување градежни работи на регулација на порој во општина Делогожда на износ од 2,700 илјади денари, и
- Прва авансна ситуација за регулација на порој Корошишта од Инг-Пошка, с. Франгово, Струга на износ од 450 илјади денари.

Ова е спротивно на Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници.

За истиот износ е потценета позицијата Активни временски разграничувања.

Со ваквиот начин на евидентирање се нема увид во вистинската состојба на обврските и задолжувањата на општината, и доведува до изготвување на нереални финансиски извештаи.

Препорака:

Надлежното одделение во општина Струга да преземе мерки за редовно евидентирање на обврските спрема добавувачите со добивањето на фактурите и да се води аналитичка евиденција по добавувачи.

11.4.7. Состојбата на сметка Ревалоризациона резерва (како ефект од ревалоризација од претходни години) во износ од 117 илјади денари, на крајот на годината не е пренесена во корист на сметка Државен јавен капитал, што е спротивно на член 58 од Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за буџетските корисници. Оваа состојба се пренесува од минати години поради недоволно познавање на законските прописи. Непочитувањето на законските прописи придонесува до нереални финансиски извештаи.

Препорака:

Во врска со евидентирањето на ревалоризациона резерва во целост да се применуваат одредбите од Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за буџетските корисници.

11.5. Ненаменско и незаконско користење на средства

11.5.1. Неприменување на одредбите од Законот за јавни набавки:

- Не е спроведена соодветна постапка за јавни набавки во вредност од 3,140 илјади денари (Прилог бр.3).
- Не е донесен интерен акт-Правилник за регулирање на начинот и постапката на набавките од мала вредност;
- Не се води посебна евиденција за малите набавки .

Препорака:

ОРГАН НА ОПШТИНА ДЕЛОГОЖДА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Да се обезбеди целосна примена на Законот за јавни набавки во сите негови аспекти во зависност од видот и вредноста на набавката.

12. Вкупниот ефект од изнесените наоди во точката 11.3. е преценување на расходите и потценување на вишокот на приходи над расходи за износ од 29 илјади денари во Билансот на приходи и расходи за 2004 година. Вкупниот ефект од наодите во точка 11.4. е потценување на билансните позиции во Билансот на состојбата за 2004 година во вкупен износ од 3,364 илјади денари.

13. Според наше мислење поради значајноста на прашањата изнесени во точките 11.2.; 11.3. и 11.4., финансиските извештаи не ја претставуваат вистинито и објективно финансиската состојба на Органот на општина Делогожда под 31 декември 2004 година, резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

13. Според наше мислење, поради значајноста на прашањата изнесени во точките од 11.3. и 11.5., кај единицата на локална самоуправа Делогожда не е остварено законско и наменско користење на средствата во финансиските трансакции кои претставуваат државни расходи за 2004 година.

Скопје, 25.05.2006 година

Овластен државен ревизор
Лилјана Стојанова

**ОРГАН НА ОПШТИНА ДЕЛОГОЖДА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**ОРГАН НА ЕЛС ДЕЛОГОЖДА
БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2004 ГОДИНА**

Опис на позицијата	Образложение	во 000 Ден.	
		2004	2003
Приходи			
Неданочни приходи		0	1
Трансфери и донации	3.3.	6,237	3,729
Вкупно приходи		6,237	3,730
Расходи			
Тековни расходи	3.1.		
Плати, наемнини и надоместоци	3.1.1.	1,215	1,119
Стоки и други услуги	3.1.2.	3,315	2,410
Тековни трансфери и субвенции	3.1.3.	38	10
Вкупно тековни расходи		4,568	3,539
Капитални расходи	3.2.		
Купување на капитални средства	3.2.1.	1,028	190
Вкупно капитални расходи		1,028	190
Вкупно расходи		5,596	3,729
Остварен вишок на приходи - добивка пред оданочување		641	1

**ОРГАН НА ОПШТИНА ДЕЛОГОЖДА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**ОРГАН НА ЕЛС ДЕЛОГОЖДА
БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА 31.12.2004 ГОДИНА**

Опис на позицијата	Образложение	во 000 Ден.	
		2004	2003
Актива			
Тековни средства	4.1.		
Парични средства	4.1.1.	641	1
Вкупно тековни средства		641	1
Постојани средства	4.2.		
Материјални средства	4.2.1.	184	462
Вкупно постојани средства		184	462
Вкупна актива		825	463
Пасива			
Тековни обврски	4.3.		
Пасивни временски разграничувања	4.3.1.	641	1
Вкупно тековни обврски		641	1
Извори на средства	4.4.		
Извори на капитални средства	4.4.1.	67	345
Ревалоризациона резерва	4.4.2.	117	117
Вкупно извори на деловни средства		184	462
Вкупна пасива		825	463

**ОРГАН НА ОПШТИНА ДЕЛОГОЖДА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**ПРЕГЛЕД
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2004 ГОДИНА**

во 000 денари

О П И С	Државен јавен капитал	Ревалоризациона резерва	Вкупно
Состојба 01.01.2004 година	345	117	462
Зголемување по основ на:			
Набавки	-	-	-
Инвестиции во тек-градежни објекти			
Ревалоризација на капитални средства	-		-
Намалување по основ на:	278		278
Отпис на капитални средства	-	-	-
Ревалоризација на отпишани капитални средства	-		-
Амортизација	278		278
Состојба 31.12.2004 година	67	117	184